

Gostilničarski list

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug za slovensko Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino v Celju“. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Gosposki ul. 26, I. nadstr. v Celju. Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske »Zveze« dobivajo list brezplačno

2. številka

V Celju, dne 20. februarja 1924.

Leto II.

Zborovanje gostilničarske Zveze v Celju.

V četrtek 24. januarja se je vršil tretji občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug za slov. Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino ob mnogobrojni udeležbi. Zborovanje je otvoril g. J. Božič, predsednik Zveze ter pozdravil navzoče, med mnogoštevilnimi delegati gg.: dr. Valjavca, finančnega svetnika iz Maribora; dr. Pretnerja, zastopnika Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani; dr. Senekoviča, policijskega svetnika; Ivo Šubica, magistratnega svetnika; Ignaca Založnika, obrtnega komisarja; Ante Pavlekoviča, predsednika gostilničarskega Saveza v Zagrebu; Becka Pavla, tajnika udruženja gostilničarjev; Miljka Diakoviča, hotelirja iz Beograda; Todorja Perišiča, Angjela Djordjeviča in Nedeljkičevića. Prečital se je zapisnik zadnjega občnega zbora in odobril.

Poročilo o delovanju Zveze v minulem letu je podal načelnik g. Josip Božič: Včlanjenih zadrug je bilo 18, pristopilo jih je 10, tako da šteje Zveza 28 zadrug. Včlanjene so bile pri različnih rokodelskih kolektivnih in nestrokovnih zadrugah, tako da obrtniki niso imeli nobenega zastopstva v izvrševanju gostilniške obrti. S pomočjo obrtno-zadružnega nadzorništva je pa Zveza osnovala in v življenje spravila zadruga v Gornjem gradu, Gornji Radgoni, Lendavi, Ljutomeru, Marenbergu, Ormožu, Rogatcu, Brežicah, Šmarju pri Jelšah itd. Ker ni bilo sredstev, je bilo delo otežkočeno, vendar se je sporazumno z obrtnim nadzorništvom dosegel lep uspeh ter je Zveza lahko ponos drugim obrtom, ker je vse delo izvršila in po možnosti že udeleži.

Na pritožbe glede podaljšanja policijske ure se je doseglo, kar je bilo mogoče ter so se policijske ure kakor za mesta tako za posamezne okraje podaljšale ter Zveza izjavlja, da ji je vlada šla sporazumno kolikor toliko na roke.

Pritožbe glede vinotočev pod vejo in trgovin z alkoholnimi pijačami v zaprtih steklenicah, prepoved beračenja se je pri vseh okrajnih glavarstvih urgiralo ter prosilo za isto prepoved in ugodno rešitev naše prošnje ter je tudi izšla odredba ministrstva trgovine in obrti, oddelek Ljubljana, le oddelek pri pokrajinski upravi v Ljubljani je hotel za bivšo Štajersko priznati takozvani kranjski zakon. Razlika med zakonom bivše Štajerske in Kranjske je ta, da na Kranjskem toči vinogradnik na svojem stanovanju, kjer stanuje, na Štajerskem pa le pod isto parcelno številko na licu mesta, kjer se je pridelalo.

Velike težkoče so delale Zvezi ovadbe glede navijanja cen pri pijačah, hrani in nastanitvi, kar pa se je izkazalo po natančni kalkulaciji kot neugotovljeno ter so bili razven par slučajev vsi gostilničarji vsake kazni oproščeni. Ako ni upoštevalo sodišče

pri prvem zaslišanju kalkulacije posameznih obrtnikov, se je poslalo isto potom Zveze vzklicnemu sodišču, katero je utemeljevalo in spoznalo kalkulacijo kot popolnoma pravilno in obtožence oprostilo vsake kazni.

Zveza si je prizadevala za nadaljni procvit gostilničarske obrti, da se ustanovi strokovno-obrtno nadaljevalna šola za našo obrt ter je po posredovanju načelstva pri ministrstvu trgovine in obrti v Ljubljani to tudi dosegla. Uspeh šole je zelo povoljen ter se priglašajo celo iz dežele posamezni sinovi in hčere obrtnikov, da se izobrazijo in da lahko tako povzdignejo ugled gostilničarske obrti pred tujci v naših krajih.

Strokovni list se je na zahtevo različnih gospodov delegatov povečal ter ga tudi naročujejo člani ljubljanske Zveze, kateri niso pri nas včlanjeni. Naročila imamo tudi iz Hrvaške in Srbije ter se za istega zanimajo vse korporacije in oblasti, katerim se list pošilja.

V spolnitev občnega zbora prinašamo še zahteve posameznih zadrug. Zveza se je pritožila na ministrstvo za socialno skrb in narodno zdravje v zadevi zdravniškega preiskovanja ženskega osebja, zaposlenega v gostilnah in hotelih, posebno pa se je zahtevalo, da se isto opusti po deželi, ker jih štiti moralična dolžnost starišev in bi se s tem kršil splošni ugled.

Glede naredb o pijančevanju so se glasom naročila ministrstva za narodno zdravje izdale tiskovine ter se zaprosilo isto, kakor tudi podrejene oblasti in posebno referente obrtnih oblasti, naj kaznujejo najstrožje le gosta kot pijanca, ne pa obrtnika, kateri mora njegovi zahtevi ustreči.

Glede občnih zborov in njih udeležbe se je po možnosti posameznim zadrugam ugodilo.

Kongresa v Pragi so se na prošnjo Zveze udeležili gg. Martinovič, Majdič in Tonejc, za kar se jim Zveza najpristrčneje zahvaljuje, ker so isto zastopali ter po poročilu čeških listov bili tudi najpristrčneje sprejeti. Dobili so lep utis o skupnem delovanju ter je načelstvo v svoji seji sklenilo Zvezi v Prago vpslati najiskrenejšo zahvalo, kar se je tudi izvršilo.

Pritožbo, katero smo poslali na ministrstvo za trgovino in obrt, oddelek v Ljubljani, je isto ugodno rešilo ter je pozvalo vsa okrajna glavarstva, da morajo vse vinotoče naznaniti v evidenco istih Zvez. Ni pa odgovoril oddelek za kmetijstvo na pritožbo, zakaj so se posamezna dovoljenja izdajala.

Dne 26. maja 1923 je imela Gostilničarska zadruga v Gornji Radgoni po večletnem spanju svoj občni zbor, katerega se je udeležil tudi naš gosp. tajnik. Zborovanje je bilo živahno. Zadruga je pristala in podpisala včlanjenje pri naši Zvezi ter naša pravila odobrila. V Ormožu, Ljutomeru, v Murški Soboti in Dolnji Lendavi se je delo

oživilo ter se s pomočjo obrtnega nadzorništva pospešuje.

Prva naloga Zveze bo organizirati obrtnike v Št. Lenartu v Slov. goricah, Šoštanju itd.

Maribor - Okolica je pristopila z 266 člani. Ista lepo deluje ter se je zahvaliti načelniku zadruga g. Kučeri, da je zopet oživela. Njegove pritožbe so se uvaževale ter se poslale na pristojna mesta.

Razstave v Mariboru se je Zveza udeležila po svojem načelniku, njega namestniku in odbornikih Žumerju, Kosu, Emeršiču, Floreniniju, Kozoleju, Kralju in Vrečkotu. Istega dne je imel odbor v Grajski kleti sejo, pri kateri so člani načelstva odobrili delovanje ožjega odbora. Obenem se je kritiziralo naknadno pobiranje občinskih doklad ter je bila odposlana tozadevna pritožba na pokrajinsko upravo.

Povabljeni smo bili na občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug za Slovenijo ter so se istega udeležili načelnik g. Božič ter odborniki gg. Bernardi, Robek, Špajzar in tajnik Štern.

Zanimivo je, da so se prijavile štiri zadruga kot članice k naši Zvezi, kar pa smo morali odkloniti, ker nimamo razširjene pravice posegati v ljubljansko oblast.

Ankete v Zagrebu smo se udeležili po načelniku, gosp. Majdiču in tajniku. Zvedeli smo tam namen finančnega ministra, kako hoče obremeniti obrtništvo kakor splošnost z uveljavljenjem taks. Bl pa je hitrejši kakor organizacije vseh slojev, ne samo obrtnikov, ter je dobil že koncem avgusta predsankcijo na Bledu.

Istega dne je bila sprejeta resolucija, katera se poročilu priloži.

Na Sušaku so bili od strani Zveze sledeči gg.: načelnik Božič, Bernardi, Martinovič, tajnik Štern, zastopniki iz Laškega, Gornjega grada in Št. Petra v Sav. dolini.

Pri seji ožjega odbora se je sklenilo, da se bojkotira sovražne liste, kateri pišejo zoper našo obrt in isto napadajo. Priporočamo vsem zadrugam, da to izvajajo.

Vsled nekega nesporazuma od strani tajništva ljubljanske Zveze, katera si lasti neke vrste pokroviteljstva, je bil odobren predlog na širši seji, da se obvesti vse zadruga, katere so včlanjene, da se nobenih prireditvev, oziroma občnih zborov v Ljubljani več ne udeležijo. Nadalje se je poudarjalo, naj se pri nabiranju članov za Obrtno banko naše zadruga ne družijo v Zvezo v Zagrebu, katera je z pouličarji, oziroma frankovci (po domače rečeno z grajlerji) zvezana.

Sklenjeno je bilo, da se ne štiti nobenih zadrug pred oblastjo, katere niso pri Zvezi včlanjene.

Med poročilom so došle sledeče brzojavke: Iz Zagreba: Predsednik Pavlekovič dolazi v sredo popoldne. Savez. Iz Beograda: Delegate polaze večeras brzim vozom. Domović, Iz Ma-

ribora poročajo, da je vsled nepredvidenih zaprek zadržan g. višji kletarski nadzornik Zabavnik.

S tem je bilo letno poročilo odobreno in sprejeto.

Po poročilu načelnika se oglasi k besedi g. dr. Pretnar, zastopnik Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani, in izvaja sledeče:

Dovolite, gospodje delegati, zastopniki oblasti itd., da omenim dodatno k poročilu g. načelnika Zveze nekoliko besedi. V imenu zbornice vam prinašam najlepši pozdrav in čestitke k Vašim lepim uspehom, posebno pa omenjam vašo zavednost pri tako obilni udeležbi naših gostilničarjev in delegatov z juga in splošno Jugoslavije. Razvidno je iz tega, kako čvrsto živi danes zavest vašega obstanka, za kar se vam more le čestitati ter bi si druge organizacije mogle vzeti zgled, da se stanovsko vsaj povprečno tako organizirajo ter zadostijo svojim zahtevam posebno pri rešitvi pritožb, pri katerih bi se lahko uspešno zagovarjale ter merodajne faktorje poučile, da si zakona ne razlagajo z dvojnimi vidiki, ampak pred izdajo istega tudi proučijo. Sporazumno bi se lahko večina kazni in njih posledice rešile ter bi se marsikatero omračje med obrtništvom in uradništvom razjasnilo. Potrebno je torej obrtnike organizirati, istih pritožbe upoštevati ter se strniti v skupno delo, da se preprečijo nepremišljene nove neredbe ter se obrtniški stan pred oblastmi uspešno zagovarja. Uvidel sem vaše lepo delovanje ter poročilo uspeha in vam morem na delavnosti le čestitati. Hodite isto pot naprej ter Vam v imenu zbornice želim primerne uspeha!

Pogovoru g. dr. Pretnerja povzame besedo g. finančni svetnik dr. Valjavca:

Čenjeni zborovalci! Naprosilo se je delegaciji financ od Zveze, naj bo tako prijazna in vpošlje zastopnika finančnega ravnateljstva v Mariboru, da obrazloži določila glede plačila taks, kar je najboljša pot, da se sporazumno obrazloži in upošteva zakon o taksah, ker je še danes nejasno, kak pravilnik bo izdal g. finančni minister. Hoteli ste torej, da se vam naredbe obrazložijo, katere so prišle iz Beograda, da potem, ko so vam znane, stavite svoje zahteve. Dovolite, da si razdelim mojo informacijo v tri dele. V prvi vrsti pride v poštev taksa pri koncesijah katere se na novo podeljujejo, v drugi vrsti pride v poštev mesna taksa in lično pravo. Temu primerno so se izpremenila določila obrtnega zakona. Ta taksa se mora plačati po obrtnem zakonu za osebno pravo in to je po Din 200—, ki se naj pobira za koncesije v imeniku za mestno pravo. Posamezni obrtniki, ki so se nato postavili na tehtno stališče, da je neupravičeno plačevanje teh taks za koncesije, katere so bile podeljene na osebo kakor je tudi neupravičeno predpisano za mesno pravo, katerega morajo vpla-

čevati, ker so že pred mesecem aprilom 1920 svojim dolžnostim potom avstrijskega zakona zadostili.

Na to odgovarjam: Kjer se še ni izdala koncesija in za mesta do 6. aprila 1920 še ne izdane koncesije, se takse ne bodo plačevale ter je nejasna določba, ali je upravičeno iztirjanje dotičnih taks po naredbi Uradnega lista. Nasproti temu bo posameznik mogel vložiti ugovor, plačati kolek na pritožbo, sicer se ista ne upošteva ter se pri iztirjanju zaračuna. Gospodje, od finančne oblasti ni to šikana, to so pojasnila generalne davčne oblasti, katera so obvezna za vse oblasti ter mora okrajno glavarstvo takso pobirati. Zastopnik ali namestnik posameznih organizacij ima pravico pritožbe vlagati zoper to naredbo, katere lahko naši skupni zastopniki podpirajo, da se te tehtne pritožbe ugodno rešijo.

Težko pa bo s temi pritožbami prodreti, ker je nemogoče preiskati vse okolnosti, katere se pri ministrstvu trgovine in obrti kakor tudi financ niso dovolj natančno proučile in upoštevale. Kdor hoče točiti alkoholne pijače, bo moral takso plačati, kdor pa ima brezalkoholno gostilno, je iste oproščen. V novem zakonu je spremenjen tudi prejšnji obrtni red in sicer se deli na tri pravice. Lastnik mora imeti lokal, kateri je njegova last, mora si pridobiti mesno pravo, to se pravi, da ima pravico usposobljenosti in točenja, ker ako nima ne prvega ne drugega, mu je točenje prepovedano. Lokalni morajo biti po predpisih urejeni, morajo zakonu odgovarjati, ker se po navadi dodeli malo koncesij pri novih zgradbah. Opozoriti moram, da je nova določba ista kot v prejšnjem zakonu, moram pa iti preko tega, ker je nadalje potreba poskrbeti še lično pravo, natančno določiti osebo, katera sme s priznanjem usposobljenosti točiti alkoholne pijače. Državljanom tuje narodnosti se ne sme podeljevati uverenja, ravno tako so samo ob sebi umevni različni pogoji predkazni, to je bodisi tihotapstvo, splošno kršenje zakona, nerednost v lokalih, da se toči zdravju škodljive pijače ter naravno izpričevalo o usposobljenosti, s katerim so podvrženi vsi obrtniki na določne takse. Zadeva komisije je ugotavljanje razpečavanja različnih pijač bodisi na drobno ali pa v splošnem, kar določa finančno ravnateljstvo v Mariboru; lokalni se morajo posebno navesti kakor tudi njih pravice in njih prenova ter se ne sme brez uverenja niti točiti niti koncesija oddati v najem, kar je dosedaj bilo dovoljeno, s sedanjim zakonom je pa ukinjeno. Zatorej se po novem zakonu koncesije, katere se osebno ne izvršujejo, zapro; izjeme so le mladoletni in juridične osebe. Ti morajo pa imeti poslovodjo, kateri ima osebno pravico in usposobljenost; ravno tako bodo morale vdove prositi in osebno izvajati obrt, da lahko finančnik vsak čas kontrolira, ali izvršujejo določila ali ne. Določena je kazen 100 do 200 Din, ako finančna kontrola kaj takega ugotovi; zagradelj je važno, da se mladoletni nepreskrbljeni dediči takoj zavzamejo za svoje poverenje, ravno tako vdove. K temu pripomnimo, da je zelo važno, da se plačuje taksa polletno, ker se plača za zanemarjenjem iste trikratno vsoto kot kazen. V slučaju, da pride odlok po preteku 30 dni in se isti še ni plačal, se odvzame koncesija.

Pri vinotočih se plača taksa po Din 20— in ostali dve taksi, to je pri lastnih pridelkih ter se pridržuje pravico, da se ne sme drugje točiti kakor na tistem kraju, kjer je kmetovalec pridelal. Nimamo še sicer nobene določbe iz Beograda, ampak jasno je, da

je točilno pravo le na lastnem posestvu, ne pa izven istega.

Takse so razne po velikosti kraja, po osebi točilca ter se razdelijo v tri razrede. N. pr. Maribor Din 1500 do 2000, manjši kraji so izvzeti, posebno vinarne in žganjarne kot točilci v odprtih in zaprtih steklenicah, to je vsi tisti, ki niso gostilničarji, le kavarne pridejo v najvišji razred. V ostalem Din 1500— do najmanjšega zneska Din 500—. (Opomba načelstva Zveze: Predsednik komisije za določanje taks je finančni ravnatelj kot predsednik Zveze, ki zastopa finančnika; ostali si izvolijo zastopnika, katerega si sami izberejo izmed svojih zadrug ter stopijo z istim v stik, ker le v tem skupnem delovanju lahko določijo, kam spadajo posamezni kraji kategorije pod točko 1, 2 ali 3, to je kavarnarji, hotelirji in gostilničarji.)

Važno je to vsled tega, ker je g. finančni minister določil, da mora biti v vsakem kraju, bodisi še tako majhen, en točilec pomaknjen v prvi razred. Ocenjevanje je zagradelj zelo važno, da se pravično razsodi. Vsled tega je velike važnosti, da se gg. cenilne komisije prej sestanejo, pravilno ocenijo dohodke posameznika ter upoštevajo splošne izdatke.

Delegati so sprejeli informacije g. finančnega svetnika z odobravanjem na znanje.

Nato zaprosi predsednik Zveze delegata Trgovske in obrtne zbornice, da bi ona upoštevala pritožbe Zveze in obrtnikov ter iste znala ceniti, ker oni zahtevajo le svoje pravice glede usposobljenosti, odgovarjajočih lokalih, nemadžeževanosti in potrebi ljudstva. S tem se hoče prepričati, da ne bo vsak penzionist in umirovljen poduradnik kakor tudi drug obrtnik postal gostilničar, ker prvi zakon o taksah je g. finančni minister vsled stvarnega razmotrivanja obrtništva odzvel, ministrstvo trgovine in obrti pa si je prilagodilo le takse. Obrtni zakon mu je bil deveta briga, češ ako hočeš obrt izvrševati, boš plačal takso glede usposobljenosti in potrebe okraja. Podrobno se ne bomo ozirali ter ne bomo tako natančno poizvedovali.

Zveza si šteje v dolžnost, da v prvi vrsti zahteva zaščito pri od države nastavljenem obrtnem nadzorništvu kakor tudi pri visoki obrtni zbornici, katera nam je šla vedno na roke, da ona naš protest upošteva in naš stan varuje. Pripomnim, da si te pravice, katere smo si težko priborili in jih imamo v rokah, ne bomo dali kratiti ter se bomo upirali z vsemi zakonitimi sredstvi, bodisi v enem ali drugem oziru, da se ti v Sloveniji ne uveljavijo.

K besedi se je oglasil zastopnik trgovske obrtne zbornice g. dr. Pretner. Izvajal je sledeče:

V zadnjih časih sem prišel do izkušnje in prepričanja, da imamo svojo narodno vlado in ministre, ampak ako pridem na zborovanja slišim malo pohvale o našem finančnemu ministru, kateri posega s svojimi prsti že med obrtniški stan, kateri je danes najbolj udarjen in obremenjen. Prisvojil si je zakon o izdajanju obrti in to po krivici, ker ne spada v njegov resor; uničil je pospeševanje obrti in to zagradelj, da najde sredstva do večjih dohodkov. Začuden se vpraša vsak slovenski obrtnik in težko je dognati, kako je mogel nek hrvatski list peti slavo svojemu ministru, da je izdal zakon o taksah ter s tem teptal določila obrtnega zakona ter izdal napram temu takse po točki 61, 62 in 63.

Proti temu se mora vložiti ugovor v Beograd in velikemu županu Mariborskega okrožja ter zaprositi, da izvršujemo osebno pravico gostilničarske

obrti. Po novem zakonu moramo zaprositi finančno direkcijo, da dobimo pravico za točenje; tam določijo, koliko se naj za to pravico plača. Potem pridejo ogledi in nadaljne komisije, katere se imajo z vsako prošnjo v taksah odkupljati; prej ko posamezni obrtnik tako križevo pot nastopi, se bo rajši vsaki prošnji in ugodnosti izognil ter bo s tem uničeno popolnoma gospodarstvo, vinorejstvo in pridobitni krogi, kateri morajo propasti, ki so bili dosedaj največja podpora občin in države.

Kar se je v resoru finančnega ministrstva brez sodelovanja obrtnih zadrug in splošne organizacije izdalo je dokaz, da se pravične zahteve obrtništva niso upoštevale kakor tudi ne njihov obstanek, kajti te naredbe so tako pomanjkljive, da v splošno obrtništva ne upoštevajo, ampak se je g. finančni minister oziral le na proračun. (Opomba Zveze: Ker se g. finančni minister ne spozna v obrtnem zakonu ter dovoljuje tudi na različnih sejmih, cerkvenih shodih, barakah, parkih itd. prodajo in točenje alkoholnih pijač, zato se ne čudimo, da posamezni uradniki niso vedeli, kako se naj naredba razlaga in kdo ima pravico točenja in obratovanja. Pravice zadrug o izdajanju koncesij ni g. referent finančnega ministrstva uvidel ter tudi ne upošteval. Zveza odločno protestira, da jo oblastvo spravi še ob to pravico, ker se nje ne zasliši.)

Naši gostilničarji so izgubili s tem vsako veselje, da pokažejo inozemcem svojo strokovno izobraženost, ker gospodje, kateri odločujejo, ne upoštevajo njih strokovnega znanstva in vpljivosti, ampak presojaajo vse po lastni koristi, da pridejo na višjo stopnjo. Poznajo le bremena taks, na predizobrazbo pa se ne ozirajo. Pri izdajanju pravilnika se gg. pri Uradnem listu izgovarjajo, da se je pač zgodila pomota. Kar se pa s tem zagreši, ni pospešitev obrti, ker se ne upošteva tako važnega in dobičkanosnega obrta kot je gostilničarski. Pri omejitvi lokalov po številu prebivalcev njene lokalne občine se le ugodi posameznim strankam, da pri lokalnih prireditvah, sejmih in cerkvenih slavnostih postavijo pred gostilno svoj štant, obrtniški prostori, katere je finančna kontrola premerila, pa ostanejo prazni. Vprašamo gg. referente, na kaj so mislili pri kovanju zakona, ker niso niti pri pravilniku upoštevali različnih pritožb organizacij in obrtništva. V manjšini so ostali tudi naši zastopniki pri narodni skupščini, ker se je vedno le naglašala zahvala hrvatskih listov, ni pa se upoštevalo prečanskega zakona. S tem so posamezni obrtniki v bivši Avstriji zakonom zadostili.

Niso bile umestne določbe plačevanja taks, katere so se razdelile v tri kategorije, in sicer spada v prvo Ljubljana in Maribor, v drugo kraji z nad 2000 prebivalci, potem pa pridejo v poštev manjši kraji, kateri se pavšalirajo. V vseh slučajih nima finančna oblast še do danes nobenega pravilnika; v vsakem kraju finančni oddelki po svoje toimačijo zakon in ga uveljavljajo. Gospoda, vsak privredni obrt in obrat ima svoje komisije, njih zastopane člane, kateri ugovore predložijo, le vaš gostilničarski stan še danes ni prišel do veljave, ker so bile posamezne organizacije omalovaževane in razkropljene. Uvideti moramo, da je to stanovska potreba, ker kavarnar in hotelir spadata v prvi razred, gostilničarji v trgih brez prenočišč in stalnega dohodka v vaseh in hribih pa v tretji. Pri tem moramo uvaževati, kje se vršijo cerkvene slovesnosti, veliki sejm, razna zastopstva, veliki živinski sejm i. t. d., ravno tako tudi, da so različni

obrtniki manj obremenjeni z različnimi pristojbinami kakor majhen obrtnik v mestu ali trgu, kjer ni prometa ter je zelo potrebno, da komisija pri določanju taks vse te razloge upošteva.

Kar se tiče pobiranja taks za prošlo leto, je tudi krivica, ker se prvič ni kalkulirala taksa s prvim jan. 1923, ker še ni bila v povojih, zakonska določila pa se hočejo uveljavljati že z 13. aprilom 1920., druge takse pa se naj redno plačujejo od 1. jan. 1924. Čuditi se je, da se vlaga tako malo protestov in še se na te ne odgovarja; proti takim nezakonitostim se morajo vsi obrtniki kot en mož skupno boriti. V prejšnjih časih se je vprašalo korporacije in organizacije, danes pa gg. brez strokovnih finančnih študij diktirajo takse, katere so protipostavne in nezakonite. Ker so videli, da se obrtništvo giblje proti nezasišanemu preganjanju, da se dvigne in protestira, so nam obljubili pravilnik, kateri velja z dne 15. nov. 1923 ter smo dobili za novoletno darilo takse, katere mora posameznik plačati po točkah 61, 62 in 63 zakona o taksah in upoštevati pravilnik.

Po teh izvajanjih se načelnik zahvali g. dr. Pretnerju kot zastopniku Trgovske zbornice za njegova stvarna pojasnila, ker nam je obrazložil naše stanje ter predočil vse krivice, ki se gode gostilničarskemu stanu ter pojasnil pomen skupne organizacije.

Gospod finančni svetnik še razjasni, da ako preide rok treh mesecev za vplačilo in uverenje pravice točenja, izgubi dotični prosilec mesno pravo. Kdor hoče zaprositi za mesno pravo in isto sam izvrševati, mora zaprositi pri velikem županu svojega okrožja, ravno tako pri finančni oblasti. V prvih mesecih izdavanja oziroma uveritve prošelj vam ne morem zagotoviti hitrega rešenja, hočemo pa urediti, da se bodo akti hitro reševali ter koncesije čim prej vposlale. G. dr. Pretnar je omenil vse pripombe v zakonu, zagotavlja, da se odslej ne bo več zgodilo, da bi kdo dobil nezakonitim potom koncesijo.

Radi pobiranja taks za drugi semester 1923 v isti višini izjavlja, da se iste morajo plačati, vendar proti temu se lahko pritožimo na Državni svet, ker potem se bo šele razjasnilo zakon in pravilnik, katerega prej ne moremo kritizirati. (Opomba Zveze: Obljublja se s strani finančnega ministra popravek pravilnika, ravno tako hočejo izdati neko službeno pragmatiko, kar pa ni verjetno, ker pot iz Beograda je dolga ter jo bomo težko dočakali.)

Nadalje poroča g. finančni svetnik: Ako ima kdo kako slavnost v rodbini, je samoobsebi umevno, da to ni podvrženo taksi. Mišljene so le prireditve, pri katerih se pobira vstopnina. V gostilnah, kjer se vrši kaka poroka, je težko določiti, ali je prireditve podvržena taksi ali ne. Za povabljenе goste je prosto, pride le v poštev, ako so gostilne vabile in se dotične svatbe udeležijo tudi drugi gostje; v tem slučaju so podvrženi taksi. Vsi glasovirji in avtomati so pavšalirani in se plačuje od vseh pavšalno za celo leto, če pa niso pavšalirani, so podvrženi taksi ter se pri vsaki prireditvi v dotičnem lokalu, kjer se avtomat nahaja, zahteva 20% plačila pobranih zneskov.

Po govoru g. finančnega svetnika dobi besedo predsednik Zveze gostilničarjev iz Zagreba g. Pavleković:

Gospoda, drugovi! Čast mi je bila dodeljena, da sem došao sam u Celje, da prisustvujem na sestrskem zborovanju, da i mi vidimo, kako se kod Vas radi in kake su Vaše dnevne zahtjeve ter upoznamo zakon o taksama, kojega razjasnitev je onako nujna medju

gostioničarji kao med našim socijalnim redovima. Gospoda, oni generalni pritisk držati za cjelih 100% mi moramo, da spoznamo ljudi, koji so ovaj zakon uredili. Oni dolaze kod nas, mi moramo da šutimo i moramo da znidamo; naš agrarac je danas porezovan. Pitamo samo kako daleko će ovo ići, ja držim pod vreme kad će to doći u Zagreb, da se odpravi glavno platilni i osjebni zakon o taksama. Došao je ministar finansije in prihvatismo budžet; nadalje smo se, da će pasti ovaj gospod, a onda je obilica glasovala o zakonu o taksah ter istoga prejela. Mi možemo raditi i ćemo se prihvatiti svemu na svaki način, le ovaj zakon mi nećemo, ovi zakon je nemoguć ter isti ne može postati. Gospoda, ako imamo onake predstavnike vlasti, moramo da se protivimo, treba je imati sve one organizovane, treba je još više organizacije, kulture i ne dopuštajte, da dojde od naše strani do kakvog razdora. Nemojte obupati, takse ćejo pasti same od sebe, da se spromeni našu državu ter dojde čas, da se agrarci prekrštaju ruke in da možete računati na njih bratski objem.

Podoljih razpravah in vsestranskih pozdravah se zahvali načelnik g. finančnemu svetniku dr. Valjavcu, gosp. dr. Pretnarju kot zastopniku Trg. zbornice, g. Ignac Založniku, nadzorniku obrtnega pospeševalnega urada ter vsem delegatom za tako lepo udeležbo ter zaključki izredno dobro uspeli občni zbor.

Navodila o pobiranju taks na gostilniške račune.

Po »Uradnem listu«.

Navodila vsem okrožnim finančnim upravam in finančnim direktijam o pobiranju takse na gostilniške račune.*

Dasi so predpisi tar. post. 34. taksne tarife in člena 56. taksnega in pristojbinskega pravilnika, ki govore o pobiranju taks na gostilniške, hotelske itd. račune, jasni, jih vendarle izvestni ljudje namenoma tolmačijo napačno, da s tem agitirajo zoper državu, ali pa v strankarskem interesu.

Da se prepreči uspeh teh škodljivih in brezvestnih agitacij, se mi zdi potrebno, izdati v državnem interesu nastopna pojasnila in navodila:

Po 3. pripombi k tar. post. 34. taksne tarife se plačuje od vsakega računa v hotelih, restavracijah, penzionih itd. taksa 0'20 Din.

Ta taksa se ne pobira v krajih, ki nimajo po poslednjem popisu prebivalstva več nego 2000 prebivalcev, razen v kopaljških in letoviških.

Ker je krajev z manj nego 2000 prebivalci v naši državi več nego krajev s prebivalci preko tega števila, se tudi taksa v većini krajev ne pobira. To velja zlasti glede kavarn na kmetih, ker šteje večji del vasi manj nego 2000 prebivalcev.

V krajih, kjer pa se mora ta taksa pobirati, se pobira po značaju in obratu lokalov ali povprečno ali na monopoliziranih obrazcih ali pa mešano, to je povprečno in na monopoliziranih obrazcih.

Manjši lokali, ki nimajo pismenega osobja, potem mali lokali, ki točijo pijače mimo dočim gostom, to je gostom, ki se ne mude v lokal dalje časa, nego prihajajo vanj le za nekaj trenutkov, da popijejo kaj malega, nadalje lokali, kjer se točijo pijače samo stoječim gostom, kakor tudi mali lokali, kamor zahajajo delavski sloji, in lokali, kjer se oddajajo jedila, če ni v njih pismenega strežništva (male kuhinje), plačujejo to takso povprečno.

* Razglášena v »Službenih Novinah Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 30, izdanih dne 8. februarja 1924.

Večje in velike kavarne, gostilne, restavracije in hoteli, zlasti če so ob mestnih trgih in v neposredni bližini železniških in pisarniških postaj, vojašnic, sejmišč itd., imajo poleg stalnih gostov tudi mimo dočim goste, ki prihajajo za nekaj trenutkov, da popijejo kaj malega. Lastnikom lokalov bi prizadevalo izdajanje računov na monopoliziranih obrazcih takim mimo dočim gostom velike teškoče; da bi se odpravile te teškoče in odgovornost za imetnike lokalov, se je dovolilo z razpisom generalne direktije posrednih davkov z dne 28. decembra 1923, št. 42.726*, da ni potreba v takih lokalih za vse potroške do 10 Din izdajati računov na monopoliziranih obrazcih, ampak da se sme pobirati za te potroške taksa povprečno.

V teh lokalih je pač plačevanje te takse mešano, ker se pobira za potroške do 10 Din ta taksa povprečno, za vse potroške preko 10 Din pa se morajo izdajati računi na monopoliziranih obrazcih.

Na tak način je dana imetnikom lokalov možnost, to takso pobirati in plačevati brez teškoče.

Povprečno takso odredjajo pristojna finančna oblastva, ko se predhodno pregleda in ugotovi, in sicer pri lokalih, ki plačujejo to takso samo povprečno: velikost lokala, število sedežev, kraj, kjer je lokal, a pri lokalih, ki plačujejo to takso mešano: velikost lokala, število sedežev, kraj, kjer je lokal in koliko more biti povprečno v 24 urah gostov, ki se mude samo mimogrede in katerih potrošek znaša nad 10 Din.

Zoper odločbo finančnega oblastva o odmeri povprečne takse je dopustna v 15 dneh pritožba na generalno direktijo posrednih davkov.

Generalna direktija posrednih davkov skrbi, da se odmerja ta povprečna taksa pravilno in enakomerno; vsaka vložena pritožba se pretrese kar najvestneje in najpopolneje in po tem se izda odločba.

Z drugim odstavkom 3. pripombe k tar. post. 34. taksne tarife in s točko 7.) člena 56. taksnega in pristojbinskega pravilnika je predpisano, da imajo lastniki lokalov pravico to takso pobirati od gostov.

S tem je torej lastnikom lokalov načeloma priznana pravica, se za zneske te takse oškodovati pri gostih. Ali in kako se hočejo oškodovati, to je prepuščeno njih previdnosti.

Kavarnar sme pobirati takso od gostov, ni pa, da bi jo moral pobirati. Od gosta n. pr., ki popije samo čašo piva, kave itd., ne pobere takse; za to pa se lahko oškoduje, če zviša cene dražjim in luksuznim stvarim, ki jih prodaja v svoji kavarni.

A tudi gostje sami imajo pravico kupiti računse bloke ter jih ob plačilu potroška dajati gostilničarjem, da jim na njih izračunio in pobere znesek plačila, kakor se to že godi v nekaterih krajih.

Torej ni točna trditev nekaterih ljudi, da ni primerne zakonskega denarja za plačevanje te takse. Blok iz 100 listkov stane 22 Din; za to vsoto pa je na razpolago primeren denar, bodisi da kupi tak blok kavarnar, bodisi da ga kupi gost.

Namera moja je ta, da ne bi prizadevalo pobiranje te takse lastnikom lokalov nobenih teškoč in da bi se ustvarjalo čim manj možnosti za uporabljanje kazenskih sankcij.

Prav tako želim, da se pobirajo takse s čim manj neprilikami in zadržavanjem za občinstvo.

Iz teh razlogov odredjam okrožni finančni upravi — direktiji — naj priobči vsemu svojem osobju in osobju

* »Uradni list« 5 iz leta 1924, str. 24.

finančnih uradov, zlasti pa organom finančne kontrole, naj obveščajo in poučujejo lastnike onih lokalov, da se morajo ravnati edino po naredbah in navodilih, ki jih je izdalo meni poverjeno ministarstvo; nikakor pa naj se ne zanašajo na netočne časnikarske vesti, da je ta taksa ukinjena ali da se pobira kako drugače, zakaj to utegne imeti zanje slabe posledice.

Prav tako je treba obvestiti privatne osebe o točnem uporabljanju in pravem pomenu teh predpisov, da jim kavarnarji ne prizadevajo neprilik.

Finančne organe opozarjamo na to, da bodo posebni odposlanci in inspektorji kontrolirali izvrševanje tega mojega navodila in da bo imela vsaka netočnost v tem oziru za posledico občutno kaznen.

V Beogradu 15. januarja 1924; št. 1585.

Minister za finance:
dr. M. M. Stojadinović s. r.

M. K.

Trošarina na žganje po novih predpisih.

Po »Trgovskem Listu«.

(Dalle.)

Te razmere je temeljito izpremenil novi zakon z zgoraj citiranim načelno važnim določilom, da se plačuj trošarina šele od produkta ob prehodu v promet ali potrošnje. Prevezel je torej novi zakon za obdačevanje žganja v obče samo zgoraj pod b) navedeni način in sicer, kakor bomo pozneje videli, samo za žganje, določeno za trgovino. Poleg tega ima nekaj postranskih določil za obdačevanje prigodnih prodaj prvotno za domače potrebe izdelanega žganja, torej nekako obdačevanje kroženja ali cirkulacije žganja. Sistematična skica teh določil bi bila nekako ta-le:

I. Žganjekuha.

1. Žganjekuha iz za njo dopustnih surovin lastnega pridelka za domačo potrebo je trošarine prosta.
2. Žganjekuha iz za njo dopustnih kupljenih ali drugače pridobljenih snovi za domačo potrebo je prav tako trošarine prosta.
3. Žganjekuha iz za njo dopustnih surovin bodisi lastnega pridelka ali pa nabavljenih od drugod potom kupa ali drugače za trgovino, je zavezana trošarini, toda trošarina se ne odmerja morda po pavšalaciji proizvodnosti žgalne priprave, marveč izključno samo po dejanskem proizvodu, ugotovljenem s kontrolnim aparatom za merjenje proizvedenega žganja ali pa z zbiralnikom ob prehodu žganja v promet ali potrošnje.

II. Prodaja žganja.

1. Prigodna prodaja ali sploh oddaja iz žganjekuhe ad I. 1. dobljenega žganja je zavezana trošarini in sicer plača v tem primeru trošarino kupec oziroma oddajalec.
2. Prigodna prodaja ali sploh oddaja iz žganjekuhe ad I. 2. dobljenega žganja je prav tako zavezana trošarini, plača jo pa že prodajalec, oziroma oddajalec in ne šele kupec oziroma prejemnik.
3. Za trgovino izdelano žganje spada vselej pod točko I. 3.

Iz teh navedb sledi:

Žgalne priprave oseb, ki prekuhavajo samo na svojih zemljiščih pridelane snovi za domačo potrebo, niso več podvržene nobeni kontroli. Finančna kontrola jih ne bo več imela v evidenci, ne bo več pečatila in snemala pečatov, ne da bi nadzorovala žganjekuh samih, ker so neomejeno

davščine proste, smela se bo samo brigati in gotovo se bo tudi intenzivno brigala za to, da ne bodo taki proizvajalci žganja svojega proizvoda nezatrošarinjeno prodajali.

Ravno isto velja za osebe, ki bodo surovine kupile in jih hotele prekuhati za domačo potrebo. Tudi te osebe niso zavezane ne kontroli, ne trošarini, finančna kontrola nima pri njih žganjekuhi nič opraviti, kuhajo kadar in kakor se jim poljubi, niso omejeni glede množine produkta, pogoj je samo, da kuhajo, kakor prvo navedeni, za domačo potrebo.

Ako namerjajo ti ali oni od trošarine prosto pridelanega žganja kaj prodati ali sploh oddati drugemu, bodisi odplačno ali neodplačno, morajo sami kot proizvajalci, oziroma oddajalci, istočasno pa tudi kupci ali prejemniki namero prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in plačati odmerjeno trošarino. Ta trošarina se odmeri z 20 Din od hl^o alkohola, upoštevajoč pravo jakost prodanega žganja, event. ako se ta ni dejansko ugotovila, jakost 30°.

Prodaja sme seveda biti samo prigodna, ker bi sicer redna prodaja kvalificirala stranko za obrtnega trgovca z žganjem, ki bi ne spadal več med osebe, omenjene zgoraj pod I. 1, in I. 2, marveč med osebe, omenjene pod I. 3.

Ako te poslednje osebe prekuhavajo kupljene surovine ali pa surovine lastnega izdelka in kupljene, bodisi istočasno mešane ali pa v presledkih, je produkt vselej trošarini zavezan. Niso pa samo trgovci z žganjem, ki spadajo v to kategorijo, marveč je šteti semkaj vse osebe, ki se pečajo s trgovino z alkoholnimi pijačami sploh, bodisi na debelo, bodisi na drobno, ali se pečajo s predelovanjem alkoholnih pijač. Pač pa se odobre poslednje imenovanim osebam, ako dobivajo surovine za proizvodnje žganja iz svojih lastnih zemljišč v proizvodni dobi, to je za čas od 1. septembra enega leta do 31. avgusta drugega leta, izvestne količine pridelanega žganja brez plačanja trošarine in sicer:

1. Ako šteje družina s hišnim služabništvom vred do 5 članov, 25 hektolitrskih stopinj alkohola;
2. od 5 do 10 članov 50 hektolitrskih stopinj alkohola in
3. nad 10 članov 75 hektolitrskih stopinj alkohola.

V pošteev pridejo pri tej pogodnosti samo družinski člani, ki so stari nad 18 let.

Kdor želi biti te ugodnosti deležen, mora najkasneje do 15. avgusta javiti svojo željo županstvu, ki sestavi zapisnik vseh prijavljenih strank po vzorcu, ki ga pravilnik predpisuje ter ga do 20. avgusta pošlje oddelku finančne kontrole, ki določi davščine proste količine in izroči strankam kupone, ki jih morajo le-te priložiti svojim registrom.

Prijave, ki niso pravočasno vložene, se ne upoštevajo. Ako pa kdo po 15. avgustu prične trgovino z alkoholnimi pijačami in prijavi svojo željo, da se mu odobri del iz surovin, ki jih je pridelal na lastnem zemljišču, dobljenega žganja trošarine prosto za domačo potrebo, v 48 urah potem, ko je s trgovino pričel, se ta želja upošteva. Prizna se mu količina žganja trošarine prosto, ki odgovarja številu članov po zgoraj omenjenem načelu in času, ki še preostaja do dne 31. avgusta naslednjega leta, vpoštevajoč samo polne mesece. N. pr.: Nekdo prične trgovino z alkoholnimi pijačami 15. marca in ima štiri nad 18 let stare družinske člane. Dovolj se mu, ako je kahal žganje iz

surovin, ki jih je pridelal na lastnem zemljišču, na prošnjo trošarine prosto $25 : 12 = 2'08 \times 5 = 10'40$ ali okroglo 10 hektolitrskih stopinj alkohola. Započeti mesec se namreč pri tem računu ne upošteva.

Sicer pa morajo vse te stranke plačati trošarino od izdelanega žganja po podatkih kontrolnega aparata, oziroma po ugotovitvah z zbiralnikom in smejo torej kuhati žganje samo s pomočjo teh priprav.

Želeti bi bilo, da bi bil pravilnik razmerja med žganjekuho iz kupljenih snovi in iz kupljenih ter na lastnem zemljišču pridelanih snovi »radi trgovine« na eni strani in žganjekuho »lastnikov surovin iz lastnega zemljišča, ki se ne pečajo s trgovino z alkoholnimi tekočinami«, na drugi strani natančneje preciziran ter izključil vsak dvom o tem, ali se morajo vse te osebe pri kuhanju žganja posluževati žgalnih priprav s kontrolnim aparatom ali zbiralnikom. Sklepati moramo sicer, da je zakonodavec to hotel, ker ne more biti dvoma, da smejo vse te osebe kuhati samo zatrosarinjeno in se trošarina odmerja samo po dejanskem proizvodu in ne več po pavšalaciji (sicer bi odobravanje trošarine prostih količin, in to samo pod navedenimi pogoji, ne imelo pravega smisla), vendar bo pa to določilo zlasti za male gostilničarje, ki so v prvi vrsti poljedelci in le mimogrede gostilničarji, zelo težko. Ker bi pa bilo drugačno razlago pravilnika težko opravičiti, si bodo morale te osebe pač urediti po svojem okusu, tembolj, ker mora vse stroške za nabavo, postavljanje in ureditev priprav nositi podjetnik.

V Sloveniji nimamo, kakor že omenjeno, žganjarn s kontrolnimi aparati in zbiralniki. Treba bo torej žganjarne šele urediti. Zakon, oziroma pravilnik dovoljuje za te ureditve rok šestih mesecev.

Med tem se sme mesto kontrolnega aparata ali zbiralnika, kakor ga predpisuje pravilnik, rabiti lesen sod, ki mora držati najmanj 800 litrov. Ta sod mora biti žigosan in tako s hladilnikom spojen, da se proizvedeno žganje ne more odvesti in da se zbira samo v tem sodu. Sod mora biti popolnoma pravilen ter sme imeti samo eno odprtino in sicer za dovedenje žganja iz hladilnika. Vse druge odprtine morajo biti zaprte s čepom, na katerega se stavlja uradni pečat. Tudi žgalne priprave same, kakor so danes v Sloveniji v rabi, ne odgovarjajo predpisom. Po večini se te žgalne priprave polnijo s snemanjem kape, novi pravilnik pa določa, da se smejo proizvajalci žganja za trgovino posluževati sicer žgalnih priprav kakršnekoli konstrukcije, toda ena točka jim mora biti skupna in ta je, polniti se smejo samo brez snemanja kape. Ta mora biti na kotel pričvrščena z vijaki in ti morajo biti pod uradno zaporo. Vsi trošarini na žganje zavezani žganjarji bodo torej morali tudi svoje žgalne priprave dati predelati, oziroma nabaviti si druge.

(Konec prihodnjič.)

Z — k.:

Pobiranje gostilniških in kavarniških taks.

V Uradnem listu št. 2. od 10. jan. 1924 je bil objavljen razglas naše finančne delegacije od 4. januarja 1924 glasom katerega se mora v 14 dneh naknadno plačati taksa iz tar. post. 61. in 62. Zakona o taksah in pristojbinah, to je taksa za gostilniško, oziroma kavarniško pravico v določenem posloplju, pridobljeno v času od 6. aprila 1920, ko ste tar. post. 61. in 62. prvokrat

zadobili veljavo tudi za našo pokrajino, do 15. novembra 1923, ko je stopil v veljavi novi taksni zakon. Obrtne oblasti so kajpada z vso naglico izterjemale takse kratkomalo od vseh gostilničarjev in kavarnarjev, katerim je bila v označeni dobi podeljena koncesija. S tem se je tisočem prizadejala velika krivica, kar hočem v sledečem dokazati.

Srbski zakon o taksah od 30. marca 1911 razlikuje pri podeljevanju gostilniških in kavarniških koncesij mesno pravo in lično pravo. Za vsako teh pravic je predpisana posebna taksa in vsako teh pravic tudi podeljujejo na ločene prošnje različne oblasti. Posloplje, na katero je podeljeno mesno pravo, obdrži koncesijo, dokler ne nastopijo zakoniti pogoji, da se odvzame, in osebe, katere so si pridobile lično pravo, smejo to pravico izvrševati kadarkoli in kjerkoli hočejo, seveda v lokalih, za katere obstoja mesno pravo. Tega razlikovanja avstrijski obrtni red ne pozna.

Postavki 61. in 62. srbskega zakona o taksah sta se raztegnili na celo ozemlje kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, prvokrat z začasnim zakonom o proračunskih dvanajstinah od 4. aprila 1920 (Uradni list št. 48 iz 1920), drugokrat (zakaj dvakrat?) z enakim zakonom od 27. junija 1921 (Uradni list št. 100 iz 1921). Niti v prvem, niti v drugem slučaju se niso izpremenile določbe avstrijskega obrtnega reda, ker bi se sicer bili morali objaviti obenem tudi spremenjeni predpisi glede kompetence in sploh postopka pri podeljevanju gostilniških in kavarniških koncesij za one pokrajine, za katere so bile v veljavi določbe avstrijskega zakona, kakor se je to zgodilo pri zakonu o taksah in pristojbinah od 25. oktobra 1923. Dokler taki predpisi niso bili izdani, je v Sloveniji nedvomno še veljal postopek po avstrijskem obrtnem zakonu. Ker pa ta zakon, kakor rečeno, posebne na lokal vezane gostilniške ali kavarniške pravice ne pozna in naše oblasti vsled tega niso mogle podeljevati posebnega mesnega prava, je gotovo, da se v Sloveniji pred 15. novembrom 1923, ko je stopil v veljavo nov taksni zakon, tudi ni mogla in ni smela pobirati posebna taksa za mesno pravo. Saj je menda jasno, da se ne more zahtevati taksa za podelitev pravice, če se pravica ne podeli.

(V Sloveniji je bil zakon razglašen še le 31. dec. 1923 kljub temu, da se je urgiralo na vse strani za razglasitev vendar brezuspešno. Pripomba Zveze.)

Iz tega vidika je po mojem mnenju smatrati za nezakonit, oziroma neumestno razglas finančne delegacije ljubljanske od 4. januarja 1924, s katerim se odreja naknadno pobiranje taks za mesna prava, podeljena v Sloveniji pred 15. novembrom 1923 in istotako tudi vse odloke generalne direktije posrednih davkov, na katere se naslanja razglas.

Pa tudi v drugem oziru se dela gostilničarjem in kavarnarjem krivica. Razglas sam pravi, da se ima pobirati taksa za mesna prava, podeljena na prošnje, ki so se vložile izza dne 6. apr. 1920 do vštete 14. novembra 1923. Obrtne oblasti so pa — vsaj nekatere — menda mnenja, da je vsako gostilniško ali kavarniško koncesijo smatrati za neke vrste podelitev mesnega prava in ličnega prava in zahtevajo takso za mesno pravo od vsake osebe, katere je v rečenem času dobila gostilniško ali kavarniško koncesijo. To postopanje izrecno nasprotuje čl. 34. t. 7. in čl. 35. t. 1. pravilnika k staremu zakonu o taksah (Uradni list št. 104 iz 1921), ki veli, da se mora o lokalih, v katerih se je dne 6. aprila 1920 upravičeno izvrševal gostilniški ali ka-

varniški obrt, smatrati da so v posesti mesnega prava. Po točki 9. istega člena se ta taksa ne sme pobirati niti od onih posloplij, v katerih se je izvrševanje obrta opustilo, pa še niso nastopili pogoji za odvzete mesnega prava. S tem popolnoma soglašata tudi pravilnik od 12. novembra 1923 k novemu taksnemu zakonu (Uradni list št. 116 iz 1923 pod št. 377), ki odreja v členu 11., da plačajo takso za dovolitev mesnega prava samo ona poslopja, v katerih se je začelo točenje pijač po 6. aprila 1920.

Ako bi torej tudi bilo v zakonu utemeljeno, da se naknadno pobira še kaka taksa za koncesije, podeljene na podlagi bivšega avstrijskega in sedaj še pri nas veljavnega obrtnega zakona, bi se o tem k večjemu dalo govoriti pri poslopljih, za katera so se v času med 6. aprilom 1920 in 15. novembrom 1923 izdale čisto nove gostilniške ali kavarniške koncesije in na katerih se do 6. aprila 1920 sploh taka koncesija ni izvrševala ali pa je bila iz kakega zakonitega razloga odvzeta; na noben način pa se ne bi smela taksa za mesno pravo zahtevati pri takih gostilnah in kavarnah, pri katerih se je z novo koncesijo spremenila samo oseba podjetnika.

Zahtevana taksa nikakor ni malenkostna in znaša v Ljubljani in Mariboru za gostilniško pravico 3000 Din, za kavarniško pravico pa celo 3500 Din, v ostalih mestih po 2500 Din, oziroma 3000 dinarjev, v trgih po 2000 dinarjev oziroma 2500 Din in na deželi po 1500 dinarjev, oziroma 2000 Din. Želeti bi bilo, da finančna delegacija, če že ne more preklicati razglašenja od 4. januarja 1924, vsaj s primernimi navodili ukrene potrebno, da se vsem prizadetim, od katerih se je po krivici in v napačnem razumevanju tega razglašenja zahtevalo plačilo takse, že vplačani zneski povrnejo.

Pa še neko nesoglasje je treba pojasniti. Za gostilne se smatrajo obratovalnice, kjer se poleg pijač oddajajo tudi sobe za prenočevanje, za kavarne pa vse druge obratovalnice. Imamo v Sloveniji nešteto obratovalnic brez pravice in brez sob za prenočevanje potnikov; to so običajno manjše in čisto male obratovalnice. Za kavarniško, tedaj manjšo pravico, se zahteva večja taksa, kakor za gostilniško pravico, tako da bi se n. pr. v Ljubljani morala plačati od najmanjše krčme, katere nima pravice prenočevanja tujcev, taksa 3500 Din, od najbogatejšega hotela s tujskimi sobami pa 3000 Din. Ali ni to dokaz, da postavki 61. in 62. stare tarife niste bili preračunani za naše razmere in je naknadno uporabljanje taistih za Slovenijo neumestno in krivično? — In kako se more končno opravičiti razglas finančne delegacije od 4. januarja 1924, ki odreja med drugim tudi pobiranje taks po 3500 dinarjev, v ožgled starejšemu pravilniku ministra za notranje posele od 12. novembra 1923, U br. 30 817, ki v členu 11., t. 2. odreja plačilo takse iz post. 61. nove taksne tarife, torej največ 3000 Din, za vsa poslopja izven Srbije in Črne gore, v katerih se je začelo točenje pijač po 6. aprilu 1920? Ali ta pravilnik ne derogira vseh prejšnjih odredb, v kolikor so z njim v protislovju, tedaj tudi odlokov generalne direktije posrednih davkov od 31. marca, 7. avgusta in 11. oktobra 1923, na katere se poziva večkrat omenjeni razglas?

(Po »Trgovskem listu«.)

TRGOVCI, OBRITNIKI, INSERIRAJTE V »GOSTILNIČARSKEM LISTU«, KER IMAJO NAŠI INSERATI NAJVEČ USPEHA.

Profesno zborovanje gostilničarjev v Laškem.

V nedeljo 17. tm. se je vršilo protestno zborovanje gostilničarjev v Laškem v prostorih g. Henketa. Zbralo se je do 60 članov iz vseh krajev Savinjske doline, Trbovelj, Hrastnika, Celja, Sevnice in drugod. Zborovanje je otvoril v imenu načelnika g. Grada tajnik g. Has ter zaprosil predsednika Zveze g. Joška Božiča, da obrazloži neopravičeno izterjavanje taks, kakor je bila sklenjena resolucija. Ugovarjalo se je tudi proti neopravičeni upostavitvi trga Laško v I. razred, kot mesto ali kopalnišče, ker se dosedaj trg ni izrabljal kot tak. Kopalnišče je še le delovalo šest tednov, zategadelj je neopravičeno zahtevati od tamošnjih gostilničarjev isto takso kakor za mesta in letovišča. Obrtniki tudi niso mogli s cenami kalkulirati in tudi niso imeli nobenega prometa. Zelo udarjeni so pri tem manjši obrtniki, ker se jih je pri komisiji za odmerjenje davkov in plačila taks ravno tako obremenilo kakor hotelirje, ki lahko sezono izrabijo, akoravno ne iztočijo več kakor 4—5 hl vina celo leto. Neopravičnost predpisov teh vinskih taks je razvidna, in je bilo protestno zborovanje na mestu. Nato je povzel besedo g. Bernardi, ki je obrazložil splošno organizacijo in iste pomen. Povdarjal je tudi važnost Zveze, ki je združila 28 zadrug. Če bi se Zveza že preje osnovala, bi se ne moglo uveljaviti takega zakona, kakor ga imamo. Izrečno se zahteva, da se sporazumno zasliši zastopnike organizacij, predno se izda podobne zakone, kakor je zakon o taksah. Ker je gostilničarska organizacija zelo močna, so se začele oblasti zanimati za njo.

Protest, ki je bil soglasno sprejet, se glasi:

Podpisana Zveza gostilničarskih zadrug za Sp. Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino s sedežem v Celju vloga pritožbo in protest proti ukazom posameznih okrajnih glavarstev, katere ne upoštevajo zakona o taksah in pristojbinskem pravilniku.

Izdala so naredbe z dne 5. januarja 1924, s katerimi zahtevajo neopravičeno plačilo in pristojbine po tarifni postavki 62 zakona o taksah in pristojbinah, ker so posamezniki istim določbam po avstrijskem zakonu iz leta 1913 pri pridobitvah koncesij že zadostili, isto okrajno glavarstvo zahteva ponovno plačilo takse po 1500 Din, ter ne upošteva pravilnika za izvrševanje iz tarifne postavke 61, 63, 64, 65, 66 in 67 o taksah, razglašen v Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca št. 263, izdanih dne 12. novembra 1923 (prilog 14-1923).

Posamezni gospodje referenti obrtnih oblastev si niso ali na jasnem, ali pa niso splošno proučili pravilnika ali pa istega sploh ne upoštevajo ali pa ga niso vzeli naznanje, i. s. čl. 11, kateri se glasi:

1. Ona poslopja, ki so v krajinah izven Srbije in Črne gore, v katerih se je izvrševal kavarniški ali gostilničarski obrt neprekinjeno do dne 6. aprila 1920, se smatrajo, da so dobila krajevno pravico, in ta poslopja ne plačajo iznova te takse. Če se je v njih izvrševal tak obrt do razglasitve teh predpisov. (Pripomba Zveze.) Neopravičena so torej pobiranja taks po 1500 Din bodisi, da je nadaljevalec koncesije kupil posestvo in isto s prepisom pridobil, ravnotako ne vdove in mladoletni otroci, v katerih korist se ista vodi.

2. Vsa ostala poslopja, ki so v krajinah izven Srbije in Črne gore, v katerih se je začelo točenje pijač pozneje nego dne 6. aprila 1920, morajo pred-

hodno plačati takso iz tarifne postavke 61 taksne tarife, če se že niso plačala doslej. Nerazumljivo je, da okrajna glavarstva pošiljajo in iztirjavajo takso, katera je bila plačana 9. apr. 1921 ter jo zopet zahtevajo na vplačilo po 200 Din, kateri znesek se je plačal 1. avgusta 1923. En znesek po 200 Din je bil vrnjen, znesek po 200 Din pa je bil plačan, torej je zadoščeno točki 2, členu 11 pravilnika, sedaj pa se ponovno zahteva od istega 1500 Din. Pripomnimo, da je bila stara gostilna, v kateri se je že desetletja izvrševala ista obrt s pripombo, da je imela koncesijo pokojna soproga in po teku 2 mesecev zakonskega življenja je isti zaprosil zanjo ter si jo pridobil. Navajamo tudi slučaj: Oče je opravljal gostilno čez 25 let neoporečno, vsled svoje starosti je prepustil sinu koncem leta 1921 posestvo in gostilno kot edinemu sinu v njegovo korist. Pridobil si je koncesijo ter plačal zahtevano takso po običaju bivšega avstrijskega zakona. Neupravičeno je torej okrajno glavarstvo, da zahteva zopet položitev zneska po 1500 dinarjev, ker on ni sezidal nove hiše, pač pa le nadaljuje obrt naprej, kakor je že prej kot nelastnik starišem pomagala.

Prosimo kr. finančno ravnateljstvo v Mariboru, naj blagovoli potrebno ukreniti pri okrajnih glavarstvih, da upoštevajo zakon in njega pravilnik ter se ne delajo težkoče posameznim obrtnikom, ki se že itak pritožujejo proti visokim taksam, vrhu tega jim ta oblastva povzročajo nebroj pritožb in nepotrebnih izdatkov. V najboljši želji, da smo posameznim članom Zveze in zadrug zadostili, prosimo vljudno najugodnejše in najhitrejše ugoditve naše prošnje.

Statistika avtonomnih doklad.

Statistika, ki jo objavlja v »Uradnem listu« št. 11 z dne 12. februarja 1924 finančna delegacija v Ljubljani o avtonomnih dokladah, ima po uradnem komunikaciji namen pokazati, v kakšni višini pobirajo davčni uradi z državnimi davki vred tudi doklade za avtonomne organe. Ta namen se je finančni delegaciji vsekakor posrečil, ker nam statistika dokazuje, da je bilo v Sloveniji v letu 1922. v celoti le 13 davčnih občin, ki razpolagajo s takimi sredstvi, da jim ni bilo treba sklepati doklad na direktne davke, pač pa so bila vsa občinska predstojništva od Pokrajinske uprave v Ljubljani direktno pozvana, da povišajo občinske doklade na alkoholne pijače v poljubni višini, ter se bodo istim tudi ugodilo. V letu 1923. pa ni bila niti ena občina brez doklad. Do 100 odstotkov doklade so se pobirale v letu 1923. v 97 občinah, do 200 odstotkov v 377 občinah, do 300 odstot. v 492, do 400 odstot. v 329, do 500 odstot. v 309, v 563 občinah pa nad 500 odstotkov doklade. Potrebe avtonomnih organov se od leta do leta zvišujejo. Leta 1922. so se pobirale nad 500 odstotkov doklade le v 71 občinah, od teh jih je imelo nad 700 odstotkov doklade le 16, leta 1923. pa je od 563 občin, ki so pobirale nad 500 odstot. doklade, pobiralo nad 700 odstot. doklade že 249 občin.

Poleg doklad na direktne davke nakladajo občine doklade tudi na trošarino. O teh dokladah statistika sicer še ni objavljena, pričakujemo pa, da bo finančna delegacija začeto delo nadaljevala in v doglednem času objavila tudi statistiko o dokladah na trošarino, katero ona sama priporoča.

Objavljena statistika je vsem davkoplačevalcem resen opomin, da na

eni strani posvečajo vso pozornost proračunom avtonomnih organov in izkušajo preprečiti prekomerne doklade na direktne davke, ki največkrat daleko presegajo državni davek z državnimi pribitki vred. Na drugi strani pa nam kaže nujno potrebo, da se čimprej uredi avtonomne finance s posebnim zakonom, ki bo zasiguraval avtonomnim organom po vzorcu drugih držav preočkaze iz državnih sredstev, da ne bodo navezani edino na doklade na direktne in indirektno davke. Z zadevo se je pečal na predkonferencah tudi zagrebški kongres gospodarskih krogov, na katerem se je sprožilo tudi vprašanje ureditve avtonomnih financ. Na zadovoljivi ureditvi so poleg Slovencev zelo interesirani tudi Hrvatje, ki nimajo v tem oziru prav nič ugodnejših razmer.

Finančna uprava bi mogla sicer odreči odobritev prekomernih avtonomnih doklad, a dokler država ne nudi avtonomnim organom nadomestila za pokritje njihovih potreb, se pač ne more resno razpravljati o limitiranju doklad. Prepričani smo, da bi pri marsikateri občini bila potrebna veliko izdatnejša štedljivost, kakor se kaže do sedaj, in da v vsaki občini tudi ni upravičeno pobiranje visokih doklad. Le občinam, katere bi v polnem obsegu izpolnile ostre pogoje, ki naj bi se stavili za državno subvencijo, naj bi bile deležne ugodnosti zakona. Nasprotno pa naj bi se občinam, ki bi se ne pokorile pogojem, odreklo tudi odobritev prekomernih doklad ter bi se upravičene pritožbe organizacij upoštevale.

Zvezna poročila.

Zveza gostilničarskih zadrug za slov. Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolno je na svoji seji dne 10. jan. t. sklenila ter po svojem delegatu g. hotelirju Martinoviču ministrstvu financ osebno izročila sledečo resolucijo:*

I. Protestira se proti paragrafu novo nameravanim predpisom taks ter se podpira isti s sledečimi razlogi: Obrtni red bivše Avstrije, kateri je v Sloveniji še do danes v veljavi, predpisuje odločno, da se vsaka na novo zaprosena gostilničarska koncesija pred podelitvijo od politične oblasti uradno komisijonira, h kateri se pritegne oblastveno komisijonirani stavbenik glede sposobnosti lokalov, komisar politične oblasti glede neomadeževanosti, zdravstveni izvedenec glede higijeničnih razmer, zastopnik občine glede lokalne potrebe in načelstvo gostilničarsko-obrtne zadruge glede usposobljenosti zaposlitelja. Tem predpisom so se morali podvreči in istim zadostiti do danes vsi hotelirji, kavarnarji in gostilničarji v Sloveniji.

II. Proti § 62. ugovarjamo iz sledečih razlogov: Hotelirji in kavarnarji ter gostilničarji v Sloveniji so bili in so še sedaj v smislu taks § 62. s sledečimi pristojbinami obremenjeni in sicer: obrtni, dohodninski, hišnonajemninski, pridobninski, prometni, invalidski, izven tega trošarinski davek, spojen z visokimi občinskimi dokladami, s čemur mislimo, da smo nameravanemu § 62. zadostili in bi bilo vsako nadaljno povišanje taks neopravičeno. Z določbo v opombi 3 glede solidarne odgovornosti lastnika zgradbe bi se čisto neutemeljeno nalagale dolžnosti, ki morejo vzbuditi največjo nevoljo.

Ugovarjamo in protestiramo proti nameravanemu naknadnemu pobiranju taks po tarifni postavki 61 in 62 (gostilniške in kavarniške koncesije) za dobo od 7. aprila 1920. do 14. novembra 1923.

* Radi pomanjkanja prostora zakasnelo.

Tarifni postavki 61 in 62 srbijanskega zakona o taksah, ki določate posebne takse za podelitev t. zv. mesnog prava ste bili že z začasnim zakonom z dne 6. aprila 1920 (Uradni list št. 48 iz 1920) proširjeni na vse državno ozemlje in bili prevzeti tudi v zakonu o taksah in pristojbinah z dne 27. jun. 1921 (Uradni list št. 100 iz 1921).

Ker je po v Sloveniji veljavnem obrtnem pravu institucija »mesnog prava«, ki je neke vrste realna koncesija, docela neznana, je fin. delegacija v zvezi z odlokom ministrstva trgovine in industrije ponovno opozarjala na merodajnih mestih, da ti tarifni postavki brez ustrezne premembe obrtnega reda v Sloveniji nista izvedljivi. Tudi ministrstvo za notranje posele se je pridružil temu pomislekom. Generalna direkcija posrednih davkov pa konsekventno zavzema stališče, da je bilo s takšnimi določbami tudi srbijansko »mesno pravo« proširjeno na vso kraljevino in da je to pravico smatrati za pridobljeno v vseh primerih, v katerih je gostilniški ali kavarniški koncesiji označen lokal, v katerem se sme obratovati. V skladu s tem zahteva generalna direkcija posrednih davkov, da se taksa iz postavk 61 in 62 pobere naknadno tudi za vse koncesije, za katere se je prosilo v dobi od 7. aprila 1920 do vstetega 14. novembra 1923. Taksa znaša za gostilniško pravico: a) v Ljubljani in Mariboru 3000 Din, b) v drugih mestih 2500 Din, c) v trgih 2000 Din, č) v vaseh 1500 Din. Za kavarniško pravico: a) v Ljubljani in Mariboru 3500 Din, b) v drugih mestih 3000 Din, c) v trgih 2500 Din, č) v vaseh 2000 Din.

V pojasnilu temu ugovoru in protestu si usojamo visoko fin. ministrstvo obvestiti, da je v Sloveniji davčna oblast po svojih zaupnikih občinskih uradov in županstev dala intimno preceniti vrednost koncesije, ravno tako število prebivalcev in obratovališč ter naložila posameznim zaposilcem za točenje pijače in lastnikom koncesij najmanj 800 do 2400 kron in v mestih 3200 kron letno davka ali taks, počenši z dnem vložitve prošnje. Isti znesek se je spremenil iz krone v dinarje potom davkarij; zato bi bilo naknadno pobiranje krivično in bi bila Slovenija na ta način dvakratno obremenjena.

Ta davek se je začel pobirati z mesecem junijem 1913 in se pobira še danes.

III. § 63 pobijamo iz sledečih razlogov: Kakor že v § 61 omenjeno, se je moral vsak za gostilničarsko obrt namenjeni objekt kolavdirati in komisijonirati, določene takse predplačati in izposlovati potrebno uverenje ter zadostiti vsem predpisom zakona; zato se nam zdi neumestno in krivično zahtevati za Slovenijo zopetno predložitev načrtov gostilniško-obrtnih objektov.

IV. Prosimo toraj, da se točke 1., 2. in 3. predležeče resolucije upoštevajo pri nameravani določbi taks pod št. 62 in 63, ker so sedanji obrtniki, t. j. hotelirji, kavarnarji in gostilničarji že zadostili sedaj vsem tem predpisom, zato bi bila krivična zopetna obremenitev.

Prosimo tudi, da se uzakonijo usposobljenostni izpiti, da se revidirajo prodajalne z alkoholnimi pijačami in iste komisijonirajo glasom obrtnega reda § 16 ter se poverijo gostilničarske zadruge kot nadzorovalne oblasti.

Zadružna poročila.

Zadruga gostilničarjev, krčmarjev itd v Slovenski Bistrici vabi k svojemu rednemu občnemu zboru, ki se vrši v torek, dne 26. februarja

1924 s pričetkom ob 9. uri dopoldne v gostilniških prostorih zadružnega načelnika Ivana Kos-a v Slovenski Bistrici s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora z dne 30. marca 1923. 2. Poročilo predsednikovo. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Volitev dveh računskih preglednikov in poročilo o pregledu računov. 6. Volitev novega odbora. 7. Določitev članarine za poslovno leto 1924. 8. Slučajnosti. Člani se vljudno vabijo, da se zborovanja zanesljivo udeležijo. Kdor izostane, ne da bi odsotnost temeljito opravičil, se v smislu § 23, točke 7 društvenih pravil, kaznuje na globo 5 Din.

Prevalje. Zapisnik občnega zbora »Gostilničarske zadruge Prevalje«, kateri se je vršil 14. januarja t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Rozman-a s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zadnjega zapisnika in poročilo načelstva. 2. Posvetovanje o taksah. 3. Volitev načelstva in 4. Slučajnosti. Točno ob 3. uri otvori načelnik zborovanje, pozdravi navzoče kakor tudi delegata iz Celja ter preide na dnevni red prve točke ter prebere zapisnik zadnjega občnega zbora, kateri se soglasno odobri. Nato poda poročilo o delovanju načelstva in blagajne, kar se je z zadovoljstvom vzelo na znanje. Pripomnilo se je, naj bi se sestanki večkrat v letu vršili. Načelnik pojasni, da je sestanke redno skliceval, katerih se pa izvoljeni gospodje odborniki niso udeleževali, kar se tudi vzame na znanje. Pri drugi točki temeljito razloži zakon o taksah tajnik Zveze iz Celja. Ker je bil oddelek finančne straže v Prevaljah mnenja, da morajo imeti tudi gostilničarji občine Prevalje računске listke, opremljene s koleki po 20 par, oziroma tiskovinami, pojasni tajnik Zveze, da morajo glasom zakona imeti take računске listke samo kraji — ne pa občine — ki imajo nad 2000 prebivalcev, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. Pri tretji točki se predlaga, naj ostane stari odbor, izvzemši Mori, Tof in Stangl, kateri se celo leto niso udeleževali sej. Sprejeto. Izvoljeni so soglasno sledeči gg.: namesto Stangl Valentina podnačelnikom Vavkan Franc in odbornikom namesto Vavkan Franca, kateri je podnačelnikom imenovan, Hribernik Anton Prevalje, Farna vas, namesto Mori Jurija Ring Peter, gostilničar v Libeličah in namesto Tof Urha Stopar Rudolf, gostilničar v Mežici. Pri slučajnostih se oglasi več gospodov, kateri se pritožujejo, da politična oblast kaznuje gostilničarje radi prestopka policijske ure tudi na anonimne ovadbe ter prosijo v tem oziru odpomoči. Tajnik jim pojasni, da je treba v tem oziru napraviti ostro resolucijo in jo poslati Zvezi, katera jo pošlje potem na merodajno mesto ter upa, da se bo temu odzgodilo. Se vzame na znanje. Članarina se določi za vsakega člana na 35 Din letno, od katerih pošlje Zadruga po 20 Din Zvezi in 15 Din ima za svoje redne in izredne izdatke. Nadalje se je še več sličnih in koristnih predlogov stavilo, kateri so bili vsi z odobravanjem sprejeti. O taksah je poročal tudi g. finančni komisar, kateri je navzoče opozoril, naj pazijo na prestopke, ker zakon je strog in za sedaj ne moremo nič proti temu ukreniti, kajti uradnik mora zakon strogo izvrševati pred izogibom globe, katera v slučaju neizpolnjevanja zadene njega. Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključil predsednik lepo obiskani občni zbor in se zahvalil zborovalcem za obilo udeležbo ter jih poziva k vztrajnosti in pomoči v delovanju letošnjega leta.

Slov. n. gradec »Gostilničarska zadruga v Slovenjgradcu« v sklepčnem številu zbrana dne 19. januarja 1924 v

Zvezna tiskarna V CELJU

Izvršujemo vsa v tiskarsko in knjigovežsko stroko spadajoča dela točno, solidno in po konkurenčnih cenah

Knjigoveznica

Svoji k svojim!

Gostilničarji in kavarnarji pozor!

Svoji k svojim!

Res najboljše pristno namizno in sortirano vino

iz vseh vinogradnih krajev dobite po zelo nizkih cenah pri

FRANJO CAJNKO

veletrgovina z vinom v Slovenjgradcu, lastnik goric v Ljutomeru, Haložah in Kamnici pri Mariboru.

Vina v steklenicah (buteljke) vseh vrst.

Zajamčena solidna in točna postrežba. Ceniki na razpolago.

Pristno črno dalmatinsko vino za zdravila.

Samo naročite in prepričali se boste, da ne pretiravam.

M. Radilovič

Celje, Dečkov trg št. 3

priporoča gg. gostilničarjem pristna bela in črna dalmatinska kakor prvovrstna domača vina po zelo ugodnih cenah. Postrežba točna in solidna.

Na debelo. _____ Na drobno.

Moderno urejena pekarna

Franc Lesjak!

Celje—Breg, pri kapucinskem samostanu
priporoča vsakovrstno pecivo najboljše vrste

Delniška pivovarna Laško

priporoča

svoje priznane najboljše izdelke:

Marčno, Dvojno marčno, Eksportni ležak in Porter.

Veletgovina z vinom Franc Tramšek, Celje, Razlagova ulica števil. 6 v bližini kolodvora.

priporoča svojo bogato zalogo belega, rdečega, črnega, starega in novega vina po konkurenčnih cenah. Prazna posoda na razpolago. Točna in solidna postrežba.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Nova najmodernejša urejena tovarna testenin „SAVINJA“ V CELJU

priporoča cenj. gg. trgovcem in gostilničarjem svojo bogato zalogo testenin, kakor makaroni itd. po najnižjih cenah.

Cene solidne.

Edino domače slovensko podjetje.

Postrežba točna

Spalne sobe za	Din 4000
„ „ za	» 8750
Otomani	» 1125
Gostilniški stoli	» 45
Žimnice	» 500
Pernice	» 650

kakor tudi druge mizarske in tapetarske izdelke lastnega dela priporoča

Anton Baumgartner
Celje, Gosposka ulica št. 30.

Trgovski lokal

na prometnem kraju se da v najem takoj. Poizve se v upravnishvu »Gostilničarskega lista«.

Vsakovrstne slike, karte i. t. d. izdeluje v najmodernejši obliki

F. Kunšek, Celje

Cankarjeva 9, nasproti pošte.
Prezame tudi vsakovrstna povečanja po zelo ugodnih cenah.

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Nar. dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avgusta 1923 naprej po 6% brez odpovedi, 6½% do 8% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

dvojno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah

črno Herkules-pivo
v sodčkih in steklenicah

Glavne zaloge: Celje, Poljčane in Varaždin.

GOSTILNIČARJI!

POZOR!

POZOR!

IVAN NARAKS

najstarejše podjetje

IZDELOVANJA SODAVICE IN POKALIC

LOŽNICA PRI ŽALCU

se priporoča cenj.
gg. gostilničarjem.
Postrežba točna!
Cene solidne!

Prodajam dober sadni kis

okrog 90 hl

po ugodni ceni.

Franc Potočnik, sin vele-
posestnika, Frankolovo-Vojnik.

Strešno in zidno opeko

po najnižjih cenah
ima vedno v zalogi

Franc Sodin

Bukovžlah **CELJE** Ljubečno

IZBORNA DALMATINSKA

VINA

nudi v vsaki množini

I. P. MATKOVIĆ

CELJE, GLAVNI TRG 1

Pivovarna Tomaž Götz v Mariboru

priporoča svoje kot izborno priznano

marčno pivo — **Bock - pivo**

v sodčkih in steklenicah

KAMENIT
TOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA
DRUŽBA
Z.O.Z.

LAŠKO
Slovenija

Azbestno cementni škrilj.

Najstarejša tovarna v Jugoslaviji!

Ustanovljeno 1910.

Dolgoletna garancija.

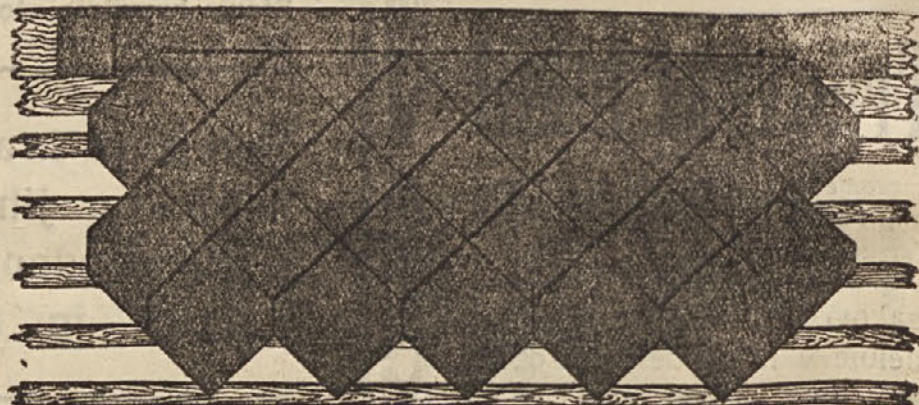
1 m² tehta 11 do 13 kg.

Cenejša kakor ilovna opeka !!!

Kamenit sestoji iz azbesta (kamen) in portland-cementa, vsled tega je taka streha **vedno močnejša** in ne zahteva nobenega popravila. Dolžnost vsakega posestnika strehe je, da si naroči večno trpežno in ognja varno streho iz

K a m e n i t a.

Zahtevajte brezplačno ponudbe in obiske!

ANT. RUD. LEGAT

Zasebno učilišče za strojepisje
in stenografijo.

Maribor, SLOVENSKA ul. 7.

Z a č e t e k novih tedajev dne
4. februarja 1924.